

Bécs, Kedden, December 2dikán, 1823.

Spanyol Ország.

Nov. 11dikéről így ír Aranjuezből az Etoile: „A' Király és Familiája reggeli 8 óraker indulának Temblequeből, 's egytétél óraker érkezének-meg ezen királyi lakó várba. A' szomszéd lakosok, kik egybesereglenek, hogy hódolásokat, szereteteiket és hívségeket békibizonyítsák, az ország utján egy győzedelmi kaput állítottak. A' mint a' királyi személyek ehhez megérkezének, az öszvérek kifogattattak szekereikből, 's ezeket a' nép vonta keresztül a' Línea-seregek' és királyi önnvállalkozottak' tisztelkedő sorai között. A' Királyt a' Miniszterek, az idegen Kóvetek, a' spanyol fő Nemesek, a' Generálisok, 's számos előkelő személyek fogadták-el.“

A' spanyol Király és királyi Familia Nov. 13d. tarták Madritban fényes bémeneteleket. Ezen innep-napot így írja-le az Etoile Nov. 21d: „A' spanyol Király ma (Nov. 13d.) délutáni két óraker tartá fényes bémenetelét a' Fő-városban. Az innepeléshez jó eleve megtétettek minden rendelések. Madrit városa azon igyekezett, hogy ez a' nap legnagyobb pompával menjen végbe. A' Monárcha számára egy régi római alkatású és colossalis nagyságú győzedelmi-szeker készítetteti. A' Király és Királyné felléptenek ezen szekérbe, mellyet száz egyformán és pompásan öltözködött férjfiak vontak, 's mellette mind két nembeli számos táncosok tevék fordulásaikat. Ez a' pompa, melly Spanyol Országnak sajátja, az idegeneket

különösen elragadá. A' többek között fényes vala a' katonai kíséret. Több új spanyol Regimentek szemléltettek itten, mellyek francia módra valának öltözködve. A' királyi önnvállalkozottak, mellyek Spanyol Országra nézve azok, a' mik a' Nemzeti Gárdák Francia Országra nézve, különös szép sereget formálnak, 's magokat derekasan hordozzák. Vagyon még ezenkívül egy lovas önnvállalkozott-sereg is, mellynek köntöse franczia szabású. Gen. Quesada Regimentje, egy lovas Regiment, egy csapat Policzáj-katonaság, 's egy szép Gárda Batalion hasonlóképen ezen pompa-rendhez tartozának. Francia seregeink felséges tekintetet adának az egész innepelésnek. Nem győzék eléggé csudálni és bámúlni őket a' spanyolok. A' szomszéd helységeknek lakosai nagy számmal bégyülekezének az innepre; a' buzgóság közönséges; mindensfelé ezen kiáltozások hallatnak ezer meg ezer szájakból: „Éljen a' Király! Éljen Francia Ország! Éljenek a' nagy Szövetségesek! A' város éppen most mintegy tűz fényben van borúlva. Minden ház veres és kék szőnyegekkel van béaggatva. A' gazdagok szörnyű költségbe keríték palotajik eleinek kicstinosítását és aranyozását. Az a' szokás hogy a' Király gyalog tekintse-meg a' kívülágosított hazákat. De ma a' rossz idő miatt ki nem jöhetett Ó Felsége. A' mint hallik Aranjuezből tegnap több Decretumok bocsattattak-ki, de a' mellyeknek tartalmokat még nem tudhatni. A' Ministeriumban esendő változásról is va-

gyon szó, hanem hogy kik lennének majd az új Miniszterek, azt senki sem tudja.

Az Etoile így ír még Andujarból Nov. 9-dikéről: „Lauriston (a' Marsal fija) és Bonnemains Generalisoknak seregeik, a' mint hallik ma szándékoznak elfoglalni a' Carthagénai kastélyokat, 's a' két Generalis holnap reggeli tíz órakor megy-be a' városba a' József kapuján, míg az őrizet a' Madriti kapun takarodik-ki.

Marsal Moncey újonnan szerkezteté-el a' Barcelonai városi-tanácsot, melly most már két fő Biróból, 16 Köz-biróból, 4 Prokátorból, 's ugyan annyi Képviselőből áll. Ez az új Tanács következő hirdetményt hocsátott-ki a' város lakosaihoz: „Barcelonának lakosai! Szép városunk egyszerre más formába öltözött. A' francia seregek, mellyek, tudotokra adatott egyezésnél fogva ezen helyet, 's ennek erősségeit VII Ferdinand nevében elfoglalák, hírül adják ezennel néktek, hogy szerencséseknek fogják magokat tartani, ha veletek együtt a' közcsendességnek 's a' familiák nyugodalmának helyreállításában munkások lehetnek; ez azon nagy munka, mellyben mindennek részesülni kell, a' ki Hazájának javát óhajtja, 's itten van azon kedvező alkalmatosság, hol a' bölcsesség, és jó meggondolás, a' legnagyobb veszedelmeket hárihatják-el. Barcelonának mostani helyezettése azt kívánja, hogy a' multakat nagylelkűen felejtstül; a' kik másként cselekednének, a' törvényeknek szoros büntetését vonják magokra, a' melly törvények mindenféle ingerléseket megtiltanak. Azért is ezen városnak időközbeli Tanácsa fő kötelességének tartja, hogy az említett célnak elérhetésére nézve mindeneket elkövesse. Barcelonai lakosok! Segítsétek a' Tanácsot ezen munkában, viseljétek magatokat a' szerint a' mint becsületes és békesszerszerető polgárokhoz illik, és a' mint ti mind

e' mái napig is magatokat mindenkor viseltétek. A' város fertályainak Biztosai mindnyájan megerősítetnek idcig óráig eddig volt hivatalaikban, hallgassatok az ő szavaikra, mint a' Tanács kívánságainak tolmácsaira, 's legyetek meggyőzetve iránta, hogy a' míg csak ez az időközbeli Junta törvényes munkásságában marad, mindenkor a' ti nyugodalmotokat és boldogságotokat fogja szemei előtt tartani.“ Barcelonában, a' Consistoriális épületben, Nov. 6d. 1823. (Következnek az aláírások.)

Ugyancsak Barcelonából Nov. 11-dikéről így ír a' Journal des Debats: „Cataloniának Fő-városa teljes csendességben vagyon; a' constitutiós tisztí-hivatalok új személyekkel töltek-bé. Vasárnap Nov. 9d. fényes Te Deum tartott, 's estve a' város ki volt világosítva. — Alig lehet képzelní melly hatalmas bástyák kerítik a' várost és az erősségeket, 's mennyi tenger ágyú és golyóbis van benne. — A' 4d. Armada-test még Nov. vége előtt visszatér Franciaországba. A' 10d. indul már Nov. 14d 's a' 9d. és 5d. nyomba követi; utóbbi osztálynak egy része benmarad őrizetül Cataloniában. Ezen seregnek Fő-vezére Marsal Lauriston ma érkezett-meg Barcelonába, hogy Marsal Monceyvel a' megszállandó helyek iránt értekezze. — A' Barcelonai hajós-osztály, mellynek Vezére Rosamel, kit a' Generalissimus kir. Herceg Contra-Admiralisnak nevezett-ki, a' kikötőt odahagyá, 's hajójának egy részével Carthagena alá megy, hol Torrijos még mind ekkoráig ellenkezik. Számos Spanyolok, kik magokat veszedelemre tevők-ki Olaszországba és a' Schweitzba eveztek-el.“

A' Jean Bart nevű francia Lineahajó Nov. elsőjén evezett-bé a' Cadixi kikötőbe. Hatvan olyan személy volt rajta, kiket a' Veloz-Mariana nevezetű

zázhoz tartozott 's utóbb az Orosz Birodalomhoz kapcsolótott tartomány-osalokra nézve.

Azon aszszonyoknak és gyermekeknek táplálásokra, kik gonosz tetteik miatt Sziberiába számkivettelett férjeiket és atyjaiat önként követni akarják, különös summa pénz rendeltetett.

Egy új plánum szerint, Pétersburgnak minden Canálisain keresztül számos lánczról függő hidak fognak felállítatni. Már egynek építéséhez hozzá is kezdetek a' Fontankán Mihály Nagy Herceg' új palotájá mellett, 's ez rövid időn készleszen, 80.000 Rubelt adván reá az Igazgatás. A' hajók minden veszedelem nélkül járhatnak-el alatta. Ezen kívül használó függő-hidak készíttetnek még gyalogok számára minden fő Canálisokon, 's ezek által a' csónakokon való áltjárás elkerültetik. Egy ilyen híd a' Moikán keresztül újra elkészül mikora a' Császár vissza érkezik.

Egy Aetiás-társaság 15 esztendőre szülő Privilegiumot kapott arra nézve, hogy a' Wolgan, Román és a' Caspiumi tengeren gőz-hajóval hajóközhaszn. A' legelőkelőbb Státus Tisztviselői is tagjai ezen társaságnak, u. m. a' Külső Miniszter Graf Nesselrode, Fő Kamarás Naryschkin, Gróf Worozow és Kamarowsky Gen. Lieutenantok, valóságos Státus-tanácsos Vivarow, és mások.

A' hajózásról szülő azon lajstrom szerint, melly utóbb Nov. 4d. jelent-meg Kronstadtban, ezen kikötőbe 1042 idegen hajósok evezének-bé, 's 1050-en evezének-el onnan. A' külső Országi pénzek Cursusa kicsiny; a' kereskedés csekély labon áll. A' mit béhoznak az csupa bor, kávé és nádméz; 's leginkább fagyüt, hamuzsirt, vasat és rezet visznek-li.

A' mult September hónap' folytában Archangelben 175,200 Rubelt éró porté-

ka hozatott-bé, 's 265,835 Rubelt éró vitetett-ki.

A' Művészség Akademiája a' közönséges tanításra ügyelő Miniszternek előlése alatt Oct. elsőjén rendkívülváló gyűlést tartott, a' midőn a' császári művész-mívek Cabinatjának Directora Kehler, Svekus Professor Gethe 's Majlandból Mainoni Urak tiszteletbeli tagoknak vétettek-fel. — Az Akadémiai jelesebb tanulók' megjutalmaztatására, 10.000 Rubelt ajánlott esztendőnként az Igazgatás.

Az Astrachánban kiütött Cholera morbus, újabb tudósítások szerint szünni kezd.

Portugallia és Brasilia.

Anglus Vice-Admiralis Reale Oct. 29d. a' Tajón levasmacskázott Línea-hajóján fényes vendégséget adott a' Portugallia Királynak, királyi Hercegeknak és Hercegaszszonyoknak, a' Minisztereknek 's a' szárazsi és tengeri Ármada főbb Tisztjeinek. B' végre egy fedél-terítőnél és rászón oldalfalahnál fogva az hajónak egész teteje szalává formáltatott 's zászlókkal és egyéb hadi jelekkel felékesítetett. A' nemési rendből is számos személyek jelenének-meg a' vendégségben. A' kikötőben lévő többi anglus hadi-hajók, tisztelet-lövésekkel köszöntötték megérkezésével a' Királyt, ki mivel a' Tajón hajóközokat bizonyos adónak fizetése alól felszabadította, ezért a' háladatosságnak ez alkalmatossággal azon jelét tapasztalta, hogy a' ladikok zöld ágakkal és levelekkel díszeskedtek 's rakéták lövöldöztettek-fel jelenlétében.

Rio de Janciróban Sept. 7d. fényesen innepeltetett-meg Brasilia függetlensége kihirdetésének napja. A' törvényhozó gyűlés szerencse kívánó Deputatiót küldött a' Császárhoz, ki is ennek köszöntésére olly formán felelt, mintha az

anya-országhoz való visszakapcsolatás-
ra kevés hajlandósága volna. — Néhány
nappal ezután Biztosokat hozott oda Lis-
bonából a' Császárral való alkudozás vé-
gett a' Voador nevezetű portugallus ha-
di-hajó; de a' melly Rio de Janeiróban
zsákmányul fogadtatott, 's a' Biztosok-
nak nem engedtetett-meg, hogy a' szá-
razra kilépjenek; hanem más hajóra szál-
lították 's Lisbonába visszaküldetnek.

Újabb tudósításoknál fogva Brasiliá-
nak új Constitutióját a' Császár elébe ter-
jeszte az annak egybeszerkeztetésére
nézve meghívott Deputatio. Ezen Con-
stitutio szerint a' törvényhozó test két
Kamarára, u. m. a' Senatorokéra és a'
Deputatusokéra oszlik. Utóbbi Kamará-
nak tagjai négy esztendőre választatnak-
el. — A' Státus Vallása a' többiek felett
a' Római Catholica hit, 's egyedül erről
tartozik a' Státus gondoskodni. — Pol-
gári jussal mindenféle Vallás-felekoz-
tek élhetnek; de nem az Izraeliták kik
a' polgári juttól örökösen eltiltatnak. —
A' Constitutio 15 Titulushól és 272 Czík-
kelyből áll. — A' Brasiliái Császárság
egyedülvaló és részekreoszthatatlan Biro-
dalomnak hirdetteték-lá. Határa az Oya-
pock torkolatjától a' déli szélességnek
34° 30' -ig terjed. — Monte-Video tar-
tománya, la Platán innen lévő Státus ne-
vezete alatt kapcsolatik ezen Császár-
sághoz.

Spanyol Amerika.

Sz. Tamásból indult levelek szerint,
a' Cubai Havannában egy Expeditio ké-
szül a' végre, hogy Sz. Domingo szige-
tének azon részét, melly hajdan Spanyol
Országhoz tartozott, ismét visszafoglal-
ja. Ugy hiszik hogy ezen szigetnek nin-
csen elegendő védelmező ereje, 's a' haj-
dani spanyol résznek szerencsés megtá-
madására elégséges lenne ezer ember.

Jún. 25d. indult Chilit tudósítások
azon hírt terjesztik (mellyre még ugyan
hitelesebb bizonyosságok kívántatnak,) hogy
a' Chilit Igazgatásnak egy Decretumánál
fogva, a' rabszolgák az egész Respubli-
cában felszabadítottatnának,

Francia Ország.

A' Király Nov. 17d. mint születése
napján a' királyi Familiának szerencse-
kívánását fogadta-el. Mise után a' Mi-
niszterek, Hercege Talleyrand, az Or-
szág Nagyjai, a' Pápa Követje 's a' Spa-
nyol és Nápoly Országi Nagykövetek já-
rúlnak Ő Felsege elébe.

Gen. Savarynak megtiltá a' Király
a' Tuillériák palotájában való megjele-
nést.

A' Keleti Pyrenacumi Departement-
beli hadi törvényszék Nov. 6d. tartott
ülésében ismét három fogoly francia
szökevényeket ítél halálra, mint a' kik-
ről békizonyosodott hogy Francia Or-
szág ellen fogtak fegyvert.

A' Király nyilván megparancsolta,
hogy az Angoulemi kir. Hercege Paris-
ban fényesen fogadtassék, bár ha a' Her-
cege az efféle megtiszteltetést magától el
akará is háritani. Ő királyi Hercegsége
Nov. 30d. Toursban, Dec. elsőjén Char-
tresben fog meghálni, 's Dec. 2d. Ver-
saillesen keresztül érkezik-meg a' Fő-
városba.

A' Johanna d' Arc (az Orleani Szűz)
lakó-háza, a' mint tudva van újra felé-
pítettett 's a' Proventiáról neveztetett
Szerzetbeli két Apácának vigyázása alatt
van, kik benn laknak az új épületben,
's ottan fiatal leánykák számára iskolát
tartanak. Az iskola szálájában egy kép
vagyon; melly az Orleani Szűzet ábrá-
zolja a' mint Rouenben az Anglusok fog-
va tarták; a' Szűz itten aszszonyi köntös-

ben van, hanem a' férjfiás hadi készü-
let mellette latszik.

Nagy Britannia és Irlandia.

Azon 90 aszszonyokon kívül, kik gon-
nosz tetteik miatt Új Déli-Walesbe va-
ló költöztetésre ítéltek, az Igazgatás
még más húsz aszszonyt is gyermekeik-
kel együtt rövid időn oda fog. küldeni.
Ezen utóbbi 20 aszszony iránt azon ked-
vezéssel volt az Igazgatás, hogy mivel
rég olta elköltöztetett férjeik magokat
becsületesen kezdik viselni, utánok me-
hetnek, 's velek egyesülhetnek.

Wilson Robert újra vissza jött An-
gliába azon posta-hajón, melly Ply-
mouthba Nov. 8d. evezett-bé.

A' Király megengedte, hogy a' meg-
holt Kenti Herczegnek érc képe az Ural-
kodók képeinek osztályában állíttathas-
sék-fel.

Pápa: Státusaí.

XII Leo Pápa Ó Szentsege Nov. 17d.
tartá a' legelső titkos Consistoriumot,
mellyben Gruber Ágoston Úr Laibachi
volt Püspök Salzburgi Érsekké; Clari
Mihály Úr Catanarói volt Püspök-Bari
Ersekké, Villadiciani Paulai Ferencz
in partibus Ortosiai volt Püspök Mess-
inai Érsekké, Herczeg Croi Gustáv Ma-
ximilián Jústus Straszburgi volt Püspök
Roueni Érsekké, Gróf Nádasdi Paulai
Ferencz az Esztergomi fő Káptalannál
Barsi Archidiaconus Váci Püspökké,
Mathy Ignác Vincze Szaniszló Wer-
melandi Canonok Culmi Püspökké, 's
ezeken kívül négy francia és hat olasz
Püspökök praeconisaltattak, 's Oester-
reicher János Fridrik Úr Bambergi Ca-
nonok, in partibus Dorilai Püspökök
neveztetett. — Vége lévén ezen egyházi
szertartásnak, a' szent Atya szokott mó-

don megesküdt az apostoli Bullákra
és rendszabásokra, melly alkalmatosság-
gal Ó Szentsege körül Fabricio Ruffo és
Consalvi Cardinalisok tették a' szolgál-
latot.

B é c s.

Ó Cs. K. Apostoli Felsége méltóz-
tatott Nov. 29d. és 30d. napjain Szent
András Apostol' nevét megelőző estve és
annak napján, mint a' ki az Arany-gyap-
jas Rendnek Védő-Patronusa, ezen Rend-
nek tituláris inneplését annak Statutu-
mainak rendszabásai szerint kegyelme-
sen elrendelni.

Minékutána t. i. Ó Felsége Nov. 23d.
a' maga Belső Miniszterét 's legfőbb
Cancelláriusát Gróf Saurau Ferenczet;
Ó Felségének a' Császárnénak Fő Ud-
var-Mesterét Gróf Wurmbbrand Hen-
riket; a' maga Drabant-Gárdájának Ka-
pitányát Haditármester Gróf Kolowrat
Vinczét; Feld-Marsal Lieutenant Her-
czeg Rohan Károlyt; Cs. K. Kamarás
Gróf Harrach Jánost, 's a' képző mes-
terségek Akadémiájának Praesidensét
Gróf Czernin János Rudolfot ezen kü-
lönös jelességű Rendnek Vitézeül, 's
Státus-Consiliumbeli Udvari Tanácsos
és Referens Báro Münch-Belling-
hausen Kajetánt ugyan annak Cancel-
láriusául kegyelmesen kinevezte volna,
az innepnek tartását a' fent megnevezett
két napokra méltóztatott meghatározni,
még pedig Nov. 29dikére a' Rend Ca-
pitulumát, Nov. 30dikára a' Vitézzé té-
tetést, hittelételt és a' vitézi vendégséget.

Ennek következésében Nov. 29d. dél-
utáni öt órakor felgyölének a' Cs. K. Ud-
varba a' Rendnek Vitézei és Tisztviselő-
ji egész Ornátusban, a' Candidátusok pe-
dig a' Rend Talarisában, 's ezeket kö-
vették az Udvari pompához tartozó ösz-
veséges személyek; 's ezzel jelt adván

a' Rend Decánusa Herczeg Trauttmansdorff, Ő Felsége az e' végre elkészített titkos Tanács-házba békjén a' Trónusban helyet foglalt, 's a' Cs. K. Fő Herczegek 's a' Rendnek Vitézei és Tisztviselői is elfoglalván kirendelt helyeiket, parancsolá az Actuariusnak, adná tudtára a' Capitulumnak mi fő czélből sereglött most itten egybe, mellyet is ez deák beszédben adott elő.

Vége levén ezen beszédnek, Ő Cs. K. Felsége' parancsolatjára behívattatott az elő-szálából a' Rend Cancelláriusa; ki a' Trónus elébe lépén, az esküvést magának felolvasta, mellyre a' Rend palástjával és a' Barreccával feléhesítettén tisztí foglalatosságait tüstént elkezdette, mellyeknek következésében Ő Cs. K. Felsége parancsolá a' Rend Heroldjának, hogy az elő-szálában jelenlévő Candidatusokat hívna-hé.

Neveiken szólítva hívta-meg a' Herold erre a' Candidatusokat, hogy a' Trónus előtt jelennének-meg; magokat mélyen meghajtva közelítének ezek Ő Felségéhez. A' Rend' Cancelláriusa értékre adá ezen Vitéz-társaságnak kötelességeit, melly után a' Candidatusok a' Rend' Statutumait magába foglaló könyveket Ő Felsége' kezéből vették-átal.

Ezen czeremónianak végeztével, előremenvén az Udvari pompához tartózó személyek, a' Candidatusok, a' Rendnek Tisztviselői és Vitézei, Ő Felsége az Udvari Kápolnának Oratoriumába méltóztatott menni, 's végezvén a' Rendnek delyesti isteni-tiszteletét, hasonló pompás rendel a' maga belső lakásába visszament.

(A' Nov. 30dikára rendeltetett czeremóniák máskorra halasztatván-el; azoknak leírásával mi is csak máskor szolgálhatunk.)

Dec. 1. a' Státus-papírosainak közép-árrok:

Státus kötelező levele 5 pCtimal Conv. P. 81; Ugyan az 2 1/2 pCtimal; Soravonásos Költsön 1820-ról C. P.; Ugyan az 1821ről 100 f. C. P. 102 7/8 Bizonyítás 1821d. Költsönről 100 f. C. P. — Bécs Városi Bankó Obligatiók 2 1/2 pCtimal 38 1/2; 100 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank-Actia 921 3/5 for. C. P. Cs. Arany 11 f. 39 xr.

Bécsben a' marha-húsnak fontja December hónapra Ezüstben 7, V. Czban 17 1/2 xrra határozlatott.

Magyar Ország.

Nov. 26d. így szállanak a' Hazai Tudósítások: „Pesten Nov. 22d. estve 6 óra után, különös betegség nélkül, csak az öregség' elgyengülésében, örökre elaludt Mélt. Brassói Miller Ferdinánd Jakab Úr, Ő Cs. Kir. Felségének Tanácsosa, több T. Ns. Varmegyék' Táblabirája, a' Magyar Nemzeti Muzéumnak Igazgatója, és több külföldi Tudós Társaságoknak tiszteletbeli Tagja, munkás életének 76d. esztendejében. Ő első ifjúságától fogva, a' tanulás' pályáját elvégezvén a' fő törvényszékeknél való törvénybeli gyakorlását Fő Mélt. Gróf Batthyányi József utóbb Cardinalis és Magyar Országgi Primás, akkor Kalocsai Érsek udvarában folytatta; azután Kollar mellett Bécsben a' tudományok' szeretetét a' közönséges élet' foglalatosságaival serényen egybe-kapcsolta. Utóbb a' N. Varadi fő Gymnasiumban és Akademiában Tanító hivatalokat viselt, 's ezen helyhezetetésben, mint T. Ns. Bihar Varmegyének Táblabirája is, a' magyar nyelvnek gyarapítását a' Theatromi Társaságnak gyakoroltásával, valamint a' selyem-tenyészetésnek kiterjesztését a' Deputatiobeli

közre-dolgozással hathatósan segítette. Midőn pedig tudós faradozásaiiban szemének elgyengülését érezné, nyugodalomra lépett, mellyből őtet Nagy-Mélt. Szechenyi Ferencz a' Hazának áldozott Bibliothekája Gondviselőjének választván, ismét a' munkás életnek visszaadta. Mellyben nagy szorgalmatossággal foglalatoskodván, midőn az Intézet megbővítettett és Nemzeti Muzéum neve alatt az Országnek örömeire s a' Nemzeti Culturának gyarapítására közhasznúvá tétetett, Ő Cs. R. Fő Hercegsége József kegyelmes Nádor-Ispánunk által Directorra nevezetett. Ezen hivatalban a' benne vetett bizodalomnak az által megfelelt, hogy a' Hazafiakat annak gazdagítására hathatósan serkentette, és az Intézet Actáinak, Ferdinánd és Maximilián Császárok, Szechenyi Érsekek, és Pázmán Péter Cardinalis Leveleinek, Bóthlen Munkáinak kiadásával a' Magyar Országi Literaturát gazdagította, és kézírásban is több tudós Értekezéseket hagyott. Hídeg tetemei a' közönséges temetőben Nov. 25d. rangjához illő halotti tisztességgel eltakarítottak; a' temetést Mélt. Jurancs Antal Püspök és kir. Helytartói Tanácsos Úr vezetvén."

Aradról Nov. 14dikéről így írnak ugyancsak a' Hazai Tudósítások: „Szép az életben jó tettekkel tündöklöni; de szebb holta után is jó tetteinek emlékeztető jeleit örökre fenngylni. Ezt tapasztaltuk Gyorokon Ns. Arad Vármegyének Mező-városában Oct. 19d. ez árnyék világából kimult Hasztreiter Antal lakosban, ki a' múlt szűk esztendőik alatt nem csak számos szegényeket eledellel táplált, hanem más hozzá folyamodott ügyefogyottakat is mindenkor segíteni kész volt. Ezen tulajdonává tett jóté-

ségében pedig minden fitogatást elkerülni fő gondja volt, sőt akkor tett legvidámabb szívvvel másokkal jót, ha a' háladatosságra számot sem tarthatott. Ezen szorgalmatos és takarékos Kádár Mesterember halálán túl is ki akarta terjeszteni jótéviségét; mert saját szerzeményéből végső rendelése által Gyorok Mező-városában a' felépítendő Iskolára 3000 főt; az Iskola-Mesternelk jobb tartására tőkepénzül 3500 főt; a' Catholicum Templomban allítandó oltárra 2000 főt; végre a' Plebániának gazdagítására legjobb helyen fekvő, és 10.000 fira becsült szőlőt ajándékozott. Ezen kegyes és jótévis férfinak a' halotti tiszteletet a' helybéli Plebánus Úr Nagytiszt. Szlebarszky János Úr nyolcz Plebánus Társaival adtameg, és őtet számos tisztelőinek kíséretével, különösen készítettett kriptába takarítottatta-el, más nap érette halotti Miséket tartatván. Illy jótetteknek emlékezete valamint a' Gyoroki népnél elfelejtetlen leszen, úgy a' Plebánia' jegyzőkönyvében is örökre fenngyad."

„A' Nagy-Mélt. Magyar Királyi Helytartó Tanács, a' maga kebelében Nov. 19d. a' következendő előlépéseket tette, u. m: Registrátorra 's Archivum' és Pecsét-Örzőjévé nevezte Újváry János Urat eddig volt Vice Registrátort, és az ő helyébe Bakos Lajos Urat eddig volt Adjunctust. Ehezképest továbbá első Adjunctussá Popovich Jakab Urat eddig volt 2d. Adjunctust, 's ennek helyébe Bereczky Károly első Registránst, 's e' helyett első Registránssá Navertek Ferenczet, 2d. Registránssá Kimmstetter Jánost, 's utána a' több hivatalbeliket lépcsőnként, 's így utolsó Cancellistává Lukács Károly Urat, eddig volt Accessistát."